

Ботевъ (скланя чело, закрива очи, следъ това внезапно дига глава, обвзетъ отъ въодушевенъ поривъ) Не! Не! (Поклаща глава). Не! Не е напраздна нашата жертва... Не напусто пролѣхме нашата кръвъ... Тука (сочи наоколо) този балкански връхъ ще остане да свѣти въ мрачевината, като белегъ, че единъ народъ отъ седемъ милиона желае да живѣе свободно на земята... Не! Не напусто Хаджи Димитъръ и Караджата оставиха кости въ неравната битка... Ние взехме примѣръ отъ тѣхъ. Не напусто Левски увисна на бесилото... Мнозина още, следъ него, ще посрещнатъ съ радостъ примката на шията си. Още мнозина като нась ще оросятъ съ кръвъта си безбройните чукари на нашата хубава земя... Вдъхновени отъ нашия примѣръ, отъ нашия подвигъ... (Момчетата слушатъ, застинали въ благоговение). Единъ на други ени даваме свещения байрякъ на свободата, на копнежа за правда и истина Каравеловъ и Левски го поеха отъ Раковски, азъ го поехъ отъ Каравеловъ, отъ менъ ще го поематъ други, младитѣ, които идатъ... Не! Нашата жертва не бѣше напраздна... (Пророчески унесенъ). Азъ виждамъ бѫдещата свободна държава, мощнa, велика, стѫпила здраво на този полуостровъ, кѫдето нашиятъ народъ е най-многобройниятъ, разхвърленъ навсѣкѫде, отъ устието на Дунава до Олимпъ, отъ Бдинъ до свѣтлото южно море... О, азъ виждамъ този народъ, който е давалъ въ миналото просвѣтили на човѣчество, този народъ, останалъ за петь вѣка чистъ и непокваранъ отъ рухващата и гнила европейска цивилизация, таиль въ недрата си съкровища, които ще раздаде на свѣта. Виждамъ го блѣсналь като фаръ, като водачъ и спасителъ на народите. (Далече се обажда втори пътъ трѣбниятъ призивъ, той се изправя). Виждамъ...

(Внезапно пуква пушка и Ботевъ пада като подкосенъ. Другаритѣ около него грабватъ оръжия, други го крепятъ и полека го оставятъ на земята).

Всички (тихо зоватъ). Войводо... (Поклаща глава, отчазно се споглеждатъ, тѣжни възклициания).

Перо (прави знакъ да мълчатъ). Тихо... Нѣмаме вече войвода.

Апостоловъ (бавно). Умрѣ тѣй както винаги бѣ искаль. Тѣй както винаги бѣ писалъ... Но стига му тая награда — да каже нѣвга народа: умрѣ, сиромахъ, за правда, за правда и за свобода!

(Полека-лека мръквa. Месецъ изгрѣва. Небето се изпълва съ звезди. Гората почва да шуми, залюлъна отъ хладния вечерникъ. Апотеозъ съ свѣтлинни и музика).